

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет туризму

Кафедра управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та
івентменеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Краєзнавство

Освітня програма : Менеджмент соціокультурної діяльності

Спеціальність : 028 Менеджмент соціокультурної діяльності

Галузь знань : 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “28” серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Краєзнавство
Рівень вищої освіти	IV
Викладач (-і)	Маланюк Тарас Зіновійович
Контактний телефон викладача	0975952780
E-mail викладача	taras.malaniuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Стаціонар/заочна форма/дистанційне навчання
Обсяг дисципліни	180
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Консультації до самостійної роботи студентів проводиться на практичних заняттях, консультації до екзамену – 1 год.
2. Анотація до курсу	
<p>Курс «Краєзнавство» - обов'язкова дисципліна з циклу професійної підготовки здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою «Менеджмент соціокультурної діяльності ОКР «Бакалавр».</p> <p>Програма курсу побудована з урахуванням нової ролі людини у сучасному суспільстві, з необхідністю формувати у випускника уміння адаптуватися до умов професійної діяльності.</p> <p>Теоретичні знання, під час вивчення дисципліни, повинні сприяти формуванню чіткого уявлення про шляхи розвитку краєзнавства у суспільстві, його закономірності та відмінності, що дасть змогу не лише визначити негативні та позитивні тенденції цього процесу, але й усвідомити можливі шляхи перспективних напрямків розвитку.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета навчальної дисципліни Метою викладання навчальної дисципліни «Краєзнавство» - є формування у студентів фахового розуміння вузлових проблем краєзнавства, сприяння ефективному засвоєнню теоретичних засад краєзнавства, питань його організації і управління, історичного розвитку, технології формування краєзнавчих ресурсів. Теоретичні знання, під час вивчення дисципліни, повинні сприяти формуванню чіткого уявлення про шляхи розвитку краєзнавства в Україні, його закономірності та відмінності, що дасть змогу не лише визначити негативні та позитивні тенденції цього процесу, але й усвідомити можливі шляхи перспективних напрямків розвитку.</p> <p>Цілями вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> вміння розкрити основні віхи з історії краєзнавчого руху в Україні; здатність формування у студентської молоді історичного мислення, вмінню аналізувати, систематизувати та узагальнювати явища й події та їх причинно-наслідкові зв'язки; прослідкувати місце, роль та функції краєзнавства серед інших гуманітарних дисциплін. 	
4. Компетентності	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність виявляти, використовувати, інтерпретувати, критично аналізувати джерела інформації в області менеджменту соціокультурної сфери (С 5). - Здатність критичного усвідомлення специфічності та взаємозв'язку між культурними, соціальними та економічними процесами (С 6). - Здатність до формування світогляду щодо розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури. (С 6). - здатність побудувати ефективну систему інформаційних ресурсів, необхідну для формування інформаційно-правової основи прийняття управлінських рішень у сфері соціокультурної діяльності (С 8). - Уміння забезпечувати якісне виконання завдань професійної діяльності на основі інструкцій, методичних рекомендацій, встановлених норм, нормативів (С 9). - Здатність дотримуватись загальноприйнятих норм поведінки та 	

моралі в міжособистісних відносинах (С11).

5. Результати навчання

- Визначати головні етапи розвитку історичної думки та її основні досягнення; (С 1, С2)
- Пояснювати особливості організації культурно-рекреаційного простору; (С 1, С5)
- Організувати та планувати екскурсійну діяльність;(С 1)
- Набуття професійних знань та практичних навичок з організації надання дозвіллевих послуг в сфері соціокультурної діяльності. (С6)
- Уміння забезпечувати якісне виконання завдань професійної діяльності на основі інструкцій, методичних рекомендацій, встановлених норм, нормативів. (С 4)
- Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях; (С 11)

Знати всебічну характеристику географічному розташуванню, адміністративному поділу, природно-рекреаційному потенціалу Карпатського Єврорегіону (КЄР); (С І).

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	30
семінарські заняття / практичні / лабораторні	30
самостійна робота	120

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
II	Менеджмент соціокультурної діяльності	I	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завда ння, год	Вага оцін ки	Термін виконання
<p>Змістовий модуль 1: Краєзнавство: теоретичні основи, становлення та розвиток. Тема 1. Вступ до краєзнавства. Теоретичні основи краєзнавства: поняття «краєзнавство», «історичне краєзнавство», «історична регіоналістика», предмет, об'єкт, функції та завдання історичного краєзнавства. Роль краєзнавчих досліджень у вивченні історії України. Види краєзнавства: історичне, географічне, природознавче тощо. Спеціальні історичні дисципліни та краєзнавство. Матеріали нумізматики та боністики в історико-краєзнавчому дослідженні. Використання матеріалів з геральдики та генеалогії в історико- краєзнавчому дослідженні. Використання картографічних матеріалів у краєзнавчих дослідженнях.</p> <p>Тема 2. Форми і методи краєзнавства. Методи дослідження краєзнавства (традиційні, сучасні) та їх значення. Традиційні методи: літературний, статистичний, візуальний (спостереження),</p>	<p>Лекція, практичн і заняття, самостій на робота</p> <p>Лекція, практичн і заняття, самостій на робота</p>	<p>№14,16,20,21,27,30,31,3 3 із списку рекомендованої літератури (основна) №50,61,63 із списку рекомендованої літератури (додаткова)</p> <p>№14,16,20,21,27,30,31,3 3 із списку рекомендованої літератури (основна) №50,61,63 із списку рекомендованої літератури (додаткова)</p>	<p>2</p> <p>2</p>	<p>100</p> <p>100</p>	<p>2 тижні</p> <p>2 тижні</p>

<p>картографічний, анкетний, польові дослідження, описовий, експедиційний, фотографування, відеозйомка. Сучасні методи дослідження краєзнавства: географічний, моделювання, математичний, економічний та соціологічний. Три основні форми краєзнавства – державне, освітнє та суспільне. Значення функцій краєзнавства (педагогічної, навчальної, наукової).</p>					
<p>Тема 3. Напрями краєзнавчих досліджень. Загальна характеристика напрямів краєзнавчих досліджень. Використання літературного напрямку для опрацювання архівних матеріалів, книжок різних років видання (науково-популярні, наукові монографії, енциклопедії, довідники тощо), статей з періодичної преси, праць наукових конференцій. Історичний напрям у процесі краєзнавчих досліджень. Етнографічний напрям та його значення у краєзнавчих дослідженнях. Використання літературного напрямку у краєзнавстві. Використання географічних даних, як напрямку краєзнавчих досліджень. Мистецький напрямок у краєзнавчих дослідженнях.</p>	<p>Лекція, практичні заняття, самостійна робота</p>	<p>№14,16,20,21,27,30,31,33 із списку рекомендованої літератури (основна) №50,61,63 із списку рекомендованої літератури (додаткова)</p>	<p>2</p>	<p>100</p>	<p>2 тижні</p>
<p>Тема 4. Джерела краєзнавства. Загальна характеристика краєзнавчих джерел. Речові джерела. Археологічні джерела. Давні поселення та поховання різних епох. Пам'ятки будівель, споруди, предмети, пов'язані з розвитком науки та техніки, археологічні пам'ятки, витвори мистецтва, архітектурні ансамблі. Фотоматеріали, як важливе краєзнавче джерело. Письмові джерела. Найдавніша людська писемність. Стародавні рукописи, друки, акти органів державної влади і управління, інші письмові та графічні</p>	<p>Лекція, практичні заняття, самостійна робота</p>	<p>№14,16,20,21,27,30,31,33 із списку рекомендованої літератури (основна) №50,61,63 із списку рекомендованої літератури (додаткова)</p>	<p>2</p>	<p>100</p>	<p>2 тижні</p>

<p>документи, рідкісні книги; з ХХ ст. – фото -, кіно-, відео-, аудіо документи. Усні джерела. Легенди, місцеві перекази. Картографічні джерела. Краєзнавча бібліографія. Офіційні джерела (державні архіви). Статистичні джерела. Спостереження за об'єктами і процесами природи.</p>					
<p>Тема 5. Історія краєзнавчого руху в Україні. Найдавніші описи території України. Початки краєзнавчого руху на українських землях. Розвиток історичного краєзнавства в Україні в першій половині ХІХ ст. Розвиток історичного краєзнавства в Україні у другій половині ХІХ ст. М. Костомаров і В. Антонович та їх роль у закладенні основ історичної регіоналістики та краєзнавства як окремих галузей історичної науки. Піднесення краєзнавчого руху на Наддніпрянщині на початку ХХ ст. Діяльність історико-краєзнавчих осередків в Києві. Створення та діяльність регіональних краєзнавчих товариств. Д. Яворницький та його історико-краєзнавча спадщина. Історичне краєзнавство в радянській Україні. Історичне краєзнавство в Україні у повоєнні роки – на початку ХХІ ст. Тенденції розвитку краєзнавства на сучасному етапі та його законодавче регулювання. Наукове товариство ім. Шевченка у Львові. Краєзнавчий рух на західноукраїнських землях в ХІХ – першій половині ХХ ст. Історичне краєзнавство в науковій спадщині І. Франка. Історико-краєзнавчий рух у міжвоєнний період ХХ ст.</p>	<p>Лекція, практичн і заняття, самостій на робота</p>	<p>№14,16,20,21,27,30,31,33 із списку рекомендованої літератури (основна) №50,61,63 із списку рекомендованої літератури (додаткова)</p>	<p>2</p>	<p>100</p>	<p>2 тижні</p>
<p>Змістовий модуль 2. Історичні та етнокультурні регіони України.</p>					
<p>Тема 6. Галичина як історико-етнографічний край.</p>	<p>Лекція, практичн</p>	<p>№14,16,20,21,27,30,31,33 із списку рекомендованої літератури (основна)</p>	<p>2</p>	<p>100</p>	<p>2 тижні</p>

<p>Заснування міста Галича. Львів як центр Руського воєводства у складі Речі Посполитої, столиця Королівства Галичини і Володимирії. Місто Івано-Франківськ у XIX, XX ст. Сучасний Івано-Франківськ. Визначні пам'ятки Івано-Франківська. Особливості краєзнавчого руху у Івано-Франківську. Галичина в історичній ретроспективі. Історико-культурні заповідники та визначні пам'ятки Галичини (Національний заповідник "Давній Галич", Державний історико-архітектурний заповідник у м. Львові, Державний історико-культурний заповідник "Личаківський цвинтар", Державний історико-архітектурний заповідник у м. Жовкві, Музей-заповідник "Золочівський замок", Державний музей-заповідник "Одеський замок", Державний історико-культурний заповідник "Нагуевичі", Державний історико-культурний заповідник "Тустань", Державний історико-архітектурний заповідник у м. Бережани.) Становлення та розвиток історико-краєзнавчих досліджень у Галичині.</p>	<p>і заняття, самостійна робота</p>	<p>№50,61,63 із списку рекомендованої літератури (додаткова)</p>			
<p>Тема 7. Волинь та Полісся: історико-краєзнавча характеристика. Минуле і сучасне Волині та Полісся. Особливості краєзнавчого руху на Волині та Поліссі. Волинь у 1941 році: люди, події, факти. Луцьк в історії Волині та України. Історія Камінь-Каширщини. Ковель. Берестечко. Маневиччина в європейській та українській історії. Волинський краєзнавчий музей. Музей волинської ікони. Музей історії Луцького братства. Берестечківський народний історичний музей. Володимир-Волинський історичний музей. Луцький історико-культурний заповідник „Старий Луцьк”. Державний історико-культурний заповідник „Стародавній</p>	<p>Лекція, практичні заняття, самостійна робота</p>	<p>№14,16,20,21,27,30,31,33 із списку рекомендованої літератури (основна) №50,61,63 із списку рекомендованої літератури (додаткова)</p>	<p>2</p>	<p>100</p>	<p>2 тижні</p>

<p>Володимир” Волинська обласна організація Національної спілки краєзнавців України.</p> <p>Тема 8. Закарпаття як історико-географічний край. Основні періоди історичного розвитку краю. Історико-культурні заповідники та визначні пам’ятки: Хустський замок, Ужгородський замок. Закарпатський (Ужгородський) краєзнавчий музей, Середнянський замок, Невицький замок. Замок Поланок. Мукачівський історичний музей. Становлення та розвиток історико-краєзнавчих досліджень.</p>	<p>Лекція, практичн і заняття, самостій на робота</p>	<p>№14,16,20,21,27,30,31,33 із списку рекомендованої літератури (основна) №50,61,63 із списку рекомендованої літератури (додаткова)</p>	<p>2</p>	<p>100</p>	<p>2 тижні</p>
<p>Тема 9. Поділля, Північна Буковина та Бессарабія як історико-географічні регіони та історико-етнічні області. Основні віхи історії Поділля. Краєзнавчі дослідження на Поділлі (XIX – поч. XX ст.). Північна Буковина та Північна Бессарабія: історія та визначні пам’ятки. Історико-культурні заповідники та визначні пам’ятки Поділля (Національний заповідник “Кам’янець”, Державні історико-архітектурні заповідники у м. Збаражі, Державний історико-культурний заповідник “Меджибіж”, Державний історико-культурний заповідник “Буша” (Вінницька обл., Ямпільський р-н, с.Буша) тощо.</p>	<p>Лекція, практичн і заняття, самостій на робота</p>	<p>№14,16,20,21,27,30,31,33 із списку рекомендованої літератури (основна) №50,61,63 із списку рекомендованої літератури (додаткова)</p>	<p>2</p>	<p>100</p>	<p>2 тижні</p>
<p>Тема 10. Слобожанщина: історико-краєзнавча характеристика. Заселення і розвиток Слобожанщини (XVII–XVIII ст.). Дике Поле. Адміністративно-територіальний устрій і соціальна структура. Слобожанщина у другій половині XVII – кінці XVIII століття. Заснування міста Харкова. Будівництво Харківської фортеці. Економічний розвиток Слобожанщини. Особливості</p>	<p>Лекція, практичн і заняття, самостій на робота</p>	<p>№14,16,20,21,27,30,31,33 із списку рекомендованої літератури (основна) №50,61,63 із списку рекомендованої літератури (додаткова)</p>	<p>2</p>		

<p>культурно-освітнього та краєзнавчого руху на Слобожанщині.</p> <p>Тема 11. Наддніпрянщина та Чернігово-Сіверщина: історико-географічна характеристика.</p> <p>Основні етапи історичного розвитку Наддніпрянщини та Чернігово-Сіверщини. Етнографічна і антропологічна діяльність Ф. Вовка. Розмежування українських земель у ХІХ ст. і Наддніпрянська Україна. Верхня Наддніпрянщина. Середня Наддніпрянщина. Нижня Наддніпрянщина. Заснування Києва. Київщина. Полтава. Чернігів. Черкаси. Дніпропетровськ. Острів Хортиця. Наддніпрянщина: історія та визначні пам'ятки. Особливості краєзнавчого руху Наддніпрянщини. Національний заповідник "Софія Київська". Національний історико-культурний. Києво-Печерський заповідник. Державний історико-культурний заповідник "Стародавній Київ". Державний історико-меморіальний заповідник "Лук'янівське кладовище". Державний історико-меморіальний заповідник "Биківнянські могили". Державний історико-культурний заповідник "Битва за Київ у 1943 р.". Національний історико-етнографічний заповідник "Переяслав". Державний історико-культурний заповідник у м. Вишгороді. Київська історична школа та її внесок у розвиток краєзнавства.</p>	<p>Лекція, практичн і заняття, самостій на робота</p>	<p>№14,16,20,21,27,30,31,33 із списку рекомендованої літератури (основна) №50,61,63 із списку рекомендованої літератури (додаткова)</p>	<p>2</p>	<p>100</p>	<p>2 тижні</p>
<p>Тема 12. Історичний розвиток Південного регіону. Історичний розвиток Криму: минуле і сучасність. Особливості краєзнавчого руху Південного регіону. Причорномор'я. Ялта. Судак. Сімферополь. Таврія. Донщина. Географічні особливості Криму. Особливості мовної політики Криму.</p>	<p>Лекція, практичн і заняття, самостій на робота</p>	<p>№14,16,20,21,27,30,31,33 із списку рекомендованої літератури (основна) №50,61,63 із списку рекомендованої літератури (додаткова)</p>	<p>2</p>	<p>100</p>	<p>2 тижні</p>

Бахчисарай. Ханський палац. Лівадійський палац. Феодосія. Фороська церква. Ореанда. Георгіївський монастир.					
--	--	--	--	--	--

**7. Система оцінювання курсу
Критерії оцінювання**

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2			
Робота на практичних (семінарських) заняттях	Письмове завдання модульного контролю	Робота на практичних (семінарських) заняттях	Письмове завдання модульного контролю	Індивідуальна самостійна робота	Підсумковий контроль	100
20	10	20	10	20	20	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C	задовільно	
60 – 69	D		
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	Сума поточних балів за кожний змістовний модуль, за контрольну модульну роботу й виконання індивідуального завдання становить підсумковий модульний рейтинговий бал (максимально – 50 балів), який може бути автоматично врахований при виставленні підсумкової семестрової рейтингової оцінки. На семестровий контроль (екзамен, залік) відводиться 50 балів. Сума балів підсумкового модульного й екзаменаційного семестрового контролю може коливатись у межах 50–100 балів і враховуватись при виставленні позитивної підсумкової семестрової рейтингової оцінки. Кількість балів за кожний змістовний модуль
-----------------------------------	--

	<p>визначається робочою програмою залежно від змісту модуля, його вагомості й передбачених видів навчальної роботи.</p> <p>Якщо студент успішно виконав передбачені в змістовних модулях всі види навчальної роботи, то він допускається до підсумкової модульної контрольної роботи.</p> <p>У випадку відсутності студента під час виконання модульної контрольної роботи з будь-яких причин (через не допуск, хворобу тощо), студент вважається не атестованим. При цьому студент вважається таким, що не має академічної заборгованості, якщо він має допуск до модульного контролю і не з'явився на нього з поважних причин, підтверджених документально. У протилежних випадках студент вважається таким, що має академічну заборгованість.</p> <p>У випадку отримання незадовільної контрольної модульної рейтингової оцінки студент повинен повторно виконати модульну контрольну роботу в установленому порядку.</p> <p>Перескладання позитивної оцінки, отриманої за виконання модульної контрольної роботи, для її підвищення не дозволяється.</p> <p>Мінімальна кількість балів поточного модульного контролю, яка може зараховуватись автоматично при виставленні підсумкової семестрової рейтингової оцінки, – 50 балів.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Під час виконання студентами письмових робіт слід опиратися на такі засади та застосовувати такі інструменти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пояснювати пов'язані із письмовим завданням вимоги, а також сутність, особливості та причини неприпустимості академічного плагіату якомога раніше, на початку кожної дисципліни; - пояснювати студентам цінність набуття нових знань, академічні норми, яких необхідно дотримуватися, чому вони важливі, що таке академічна доброчесність, які її цінності, чому вона слугує, як студенти своїми діями можуть долучитися до її розбудови; - надавати студентам зрозумілу інформацію про правила академічного письма; - прописувати у програмі курсу політику щодо академічного плагіату; - формулювати завдання в такий спосіб, аби їх не можна було сплагіатити (аналітичне, а не відтворювальне формулювання завдання; висока конкретизованість завдання; опрацювання конкретних джерел і даних); - переконуватися, що вимоги до завдання і критерії його оцінювання було пояснено належним чином. <p>Вимоги до письмових робіт (обсяг, стиль цитування, допустима кількість цитат, правила оформлення та ін.)</p>

	<p>мають бути чітко прописані у методичних матеріалах для студентів;</p> <ul style="list-style-type: none"> - розробляти нестандартні, творчі завдання, оновлювати їх щорічно; - давати студентам приклади готових робіт; - обговорювати зі студентами приклади якісного та неякісного академічного письма; - упродовж роботи студента над текстом проводити щонайменше одну проміжну перевірку чорнового варіанту письмової роботи, надавати відгук і рекомендації до тексту, або структурувати виконання роботи у часі із проміжними перевірками кожного етапу її підготовки; - студенти можуть рецензувати роботи один одного: надавати їм для цього критерії оцінки.
Семінарські заняття	Семінарські заняття є невід'ємною складовою освітнього процесу, обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття освітнього ступеня та має на меті набуття студентом професійних навичок та умінь.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50% практичних робіт

8. Політика курсу

Основні принципи проведення лекційних та практичних занять курсу «Краєзнавство» - відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

У випадку, якщо здобувачі вищої освіти відсутні з поважної причини, вони презентують виконані завдання під час самостійної підготовки згідно з Методичними рекомендаціями до самостійної роботи та консультації викладача.

Різні моделі роботи на практичних заняттях (індивідуальна, групах) над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді.

Курс «Краєзнавство» передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання.

Протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково (оцінюється окремо).

Плагіат та академічна недобросовісність є несумісними з принципами викладання курсу «Краєзнавство», з чим здобувачі вищої освіти ознайомлюються під час першого заняття.

9. Рекомендована література

Основна література

1. Асеев Ю. С. Джерела. Мистецтво Київської Русі / Ю. С. Асеев. – К., 1980. – 215 с.
2. Ашкіназі М. Світ давньої старовини / М. Ашкіназі // Пам'ятки кам'яної архітектури Закарпатської, Івано-Франківської, і Чернівецької обл.: Путівник. – Ужгород : Карпати, 1969. – 144 с.
3. Бабарицька В. Екскурсознавство і музеєзнавство: навч. пос. / В. Бабарицька, А. Короткова, О. Малиновська. К. – Альтерпрес, 2007. – 464 с.
4. Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України : навч. пос. – 2-ге видання перероб. та допов. / О. О. Бейдик – К. : Альтерпрес, 2010. – 404 с.

5. Бойківщина : Історико-етнографічне дослідження / Відп. ред. Ю. Г. Гошко. – К.: Наук. думка, 1983. – 304 с.
6. Великочий В.С. Прикарпаття туристичне / В. С. Великочий, Т. З. Маланюк, Г. Д. Мельник // Прикарпаття спадщина віків. Пам'ятки природи, історії. Культури, етнографії. Історико-культурологічне видання. – Львів : Манускрипт–Львів, 2006. – С. 504–567.
7. Великочий В. Бойківщина Сакральна, Історико-культурна спадщина. Частина 1: / В. Великочий, Т. Маланюк, О. Новосьолов [За ред. проф. В. Великочого] – Київ – Івано-Франківськ: Бланк-Прес, 2012. – 302 с.
8. Великочий В. С. Сакральні пам'ятки Бойківщини та їх використання в туристичній галузі Прикарпаття / В. С. Великочий // Рекреаційний потенціал Прикарпаття : історія, сучасний стан, перспективи. – Вип. 4 : Збірник статей : Матеріали міжнародної наукової конференції «Туризм і розвиток регіону», присвяченої 10-річчю створення Інституту туризму (Івано-Франківськ, 19–20 вересня 2013 р. / Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника; голова редколегії – проф. Володимир Клапчук. – Івано-Франківськ : «Фоліант», 2013. С. 12-16.
9. Вечерський В. Українські дерев'яні храми. / В. Вечерський – К. : Інформаційно-аналітична агенція «Наш час», 2007. – 271 с.
10. Возницький Б. Г. Микола Потоцький староста Канівський та його митці архітектор Бернард Меретин і сницар Іоанн Георгій Пінзель / Б. Г. Возницький. – Львів : «Центр Європи», 2005. – 160 с.
11. Гетьман В. І. Українські Карпати. Ландшафтно-рекреаційні ресурси.: навч. книга / В. І. Гетьман. – Тернопіль – Богдан, 2010. – 136 с.
12. Гілецький Й. Р. Популярно про Українські Карпати та основні пішохідні маршрути / Й. Р. Гілецький. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2007. – 176 с.
13. Грабовецький В. Люсторована історія Прикарпаття : Вид. друге доп. – Т – III / В. Грабовецький. – Івано-Франківськ : «Нова Зоря», 2004. – 464 с.
14. Демідієнко О. Я. Основи краєзнавства / О. Я. Демідієнко, О. М. Іонова, В. І. Кузнецова. – Х. : Світ дитинства, 1999. – 96 с.
15. Дідух В. Пам'ятки Крилоської гори / В. Дідух, Р. Мацалак // Пам'ятки України історія та культура. - 2013. - № 6. – С. 4-11.
16. Енциклопедія етнокультурознавства. Понятійно-термінологічний інструментарій, концептуальні підходи. Ч.І, кн. II. – К.: , 2001. – 521 с.
17. Етнографія України : навч. пос. / за ред. С. А. Макарчука. – Львів : Світ, 1994. – 520 с.
18. Заповідники і національні парки України. – К. : Вища школа, 1999. – 232 с.
19. Заставний Ф. Д. Географія України : у 2 кн. / Ф. Д. Заставний. – Л.: Світ, 1994.
20. Закон України «Про охорону культурної спадщини» // Урядовий кур'єр . – 2000 – 12 липня.
21. Історичне краєзнавство в Українській РСР. [монографія] / П. Т. Тронько, В. О. Горбик, О. І. Лугова та ін. / відп. ред. П. Т. Тронько. – К. : Наук. думка, 1989. – 240 с.
22. Історія української культури : В 5 т. – К.: Наук.думка, 2001-2003. – Т.3: Українська культура другої половини XVII – XVIII століть. – 2003.– 1246 с.
23. Карпатський рекреаційний комплекс / под ред. Долишнього М. И. – К. : Наукова думка, 1984. – 148 с.
24. Кирчів Р. Ф. Етнографічно-фольклористична діяльність «Руської трійці» / Р. Ф. Кирчів. – К. : Наукова Думка, 1990. – 338 с.
25. Клапчук В.М. Гуцульщина та гуцули: економіка та народні промисли (друга половина XIX – перша третина XX ст.) : монографія / В. Клапчук. – Івано-Франківськ : Фоліант, 2009. – 508 с.
26. Клапчук В.М. Туризм і курортне господарство Галичини : монографія / В.М. Клапчук / Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. – Івано-Франківськ : Фоліант, 2012. – 224 с.
27. Костиця М. Ю. Шкільна краєзнавчо-туристична робота : навч. посібник / М. Ю. Костиця, В. В. Обозний. – К. : Вища шк., 1995. – 223 с.
28. Кравченко Я. Традиції дерев'яної архітектури Карпат / Я. Кравченко // Народна Творчість та Етнографія. – 1986. – №3. – С. 55-61.
29. Кузенко П. Я. Сакральна архітектура України / П.Я. Кузенко Навч. метод. посібник / За заг. ред. проф. В.А. Качкана – Івано-Франківськ, 2008. – 88 с.
30. Крачило М. П. Краєзнавство і туризм : навч. посібник / М. П. Крачило. – К. : Вища школа, 1994. – 180 с.
31. Кремень В. Вітчизняне краєзнавство : стратегічні орієнтири сучасної освітньої парадигми / В. Кремень // Краєзнавство. – 2011. – № 3. – С. 10–15.

32. Культура і побут населення України : навч. пос. / уклад. В. І. Наулко та ін. – К.: Либідь. 1991. – 230 с.
33. Кушнарєнко Н. М. Бібліотечне краєзнавство : підручник / Н. М. Кушнарєнко. – К.: Знання, 2007. – 502 с.
34. Конвенція про захист всесвітньої культурної та природної спадщини // Правові акти з охорони культурної спадщини. – К., 1995 С. 26-42.
35. Лукомський Г. К. З української художньої спадщини / Г. К. Лукомський. – К. : Укр. пропілеї, 2004. – 711 с.
36. Любіцева О. О. Туристичні ресурси України: навч. пос. / О. О. Любіцева, Є. В. Панкова, В. І. Стафійчук. – К. : Альтерпрес, 2007. – 369 с.
37. Любіцева О. О. Паломництво та релігійний туризм : навч. пос. / О. О. Любіцева, С. П. Романчук. – К. : Альтерпрес, 2011. – 416 с.
38. Луцький Я. Український краєзнавчо-туристичний рух у Галичині (1830-1939 рр.) / Я. Луцький. – Івано-Франківськ : [б. в.], 2003. – 160 с.
39. Лесик О. В. Замки та монастирі України. / О. В. Лесик Л. : Світ, 1993.
40. Маланюк Є. Нариси з історії нашої культури. / Є. Маланюк. – К.: АТ «Обереги», 1992. – 80 с.
41. Маланюк Т.З. Покуття туристичне / Маланюк Т.З., у книзі Покуття. Історико-етнографічний нарис – Л. : «Манускрипт – Львів» : 2010. – С. 418-453.
42. Маланюк Т. Музика застигла в камені: пам'ятки архітектури Івано-Франківська / Маланюк Т., Головатий М., Гаврилів Б. // Станіславів-Станіслав-Івано-Франківськ, до 350-річчя Івано-Франківська: монографія / керівник авторського колективу, [головний редактор В. Великочий]. – Івано-Франківськ – Львів – Київ:Манускрипт-Львів, 2012. – 584 с.(С.203-384).
43. Маланюк Т.З. Архітектурні культові святині Прикарпаття – важливі об'єкти екскурсійно-туристичних маршрутів / Т.З. Маланюк // Туристично-краєзнавчі дослідження: Зб. наук.статей. – Випуск 7. – К., 2007. – 302 с.
44. Маланюк Т.З. Краєзнавство і туризм : навч. посібник / Т.З.Маланюк – Івано-Франківськ. : СПД І.О.Іванців, 2010. – 200с.
45. Маланюк Т. Природно-заповідний фонд Івано-Франківської області / Т. Маланюк // Джерела. – 1999. - № 3. – С. 21-24.
46. Маланюк Т. Сакральна архітектура Бойківщини XVII –поч.. XX ст. / Маланюк Т., Новосолов О. // Історико-культурні пам'ятки Прикарпаття та Карпат – важливі об'єкти в розвитку туризму : зб. матер, Всеукр. Наук. – практ. конф. (Львів, 21-22 березня 2013 р.). – Львів : ЛІЕТ, 2013 С.20-29.
47. Маланюк Т.З. Архітектурні стилі в забудові м. Станіславова кінця XIX – початку XX ст. / Т.З. Маланюк // Рекреаційний потенціал Прикарпаття : історія, сучасний стан, перспективи. – Вип. 4 : Збірник статей : Матеріали міжнародної наукової конференції «Туризм і розвиток регіону», присвяченої 10-річчю створення Інституту туризму (Івано-Франківськ, 19–20 вересня 2013 р. / Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника; голова редколегії – проф. Володимир Клапчук. – Івано-Франківськ : «Фоліант», 2013. С. 182-186.
48. Маланюк Т.З. Оборонно-сакральна архітектура Прикарпаття XIII–XVIII ст. / Т.З. Маланюк // Карпатський край. Наукові студії з історії, культури, туризму. – Івано-Франківськ. «Фоліант». – 2013. – Вип.3. – С. 27 – 33.
49. Мацюк О. Замки і фортеці Західної України. Мандрівки історичні. – Л. : Центр Європи, 1997.
50. Мельник В. Сакральне мистецтво Галичини XV – XX століть в експозиції Івано-Франківського художнього музею / В. Мельник. – Путівник-каталог. – Івано-Франківськ : Вид-во Лілея-НВ, 2007. – 224 с.
51. Миронюк І. Скит Манявський / І.Миронюк, М. Фіглевський. – Івано-Франківськ: «Лілея-НВ», 2008. – 68 с.
52. Музеї України : Довідник / Міністерство культури і мистецтв України. – К. : Задруга, 1999. – 130 с.
53. Музеї Карпатського регіону. – Львів : Центр Європи, 2004. – 64 с.
54. Народна архітектура Український КарпатXV – XX ст. / Ю. Г. Гошко, Т. П. Кушук, І. Р. Могитич та ін. – К : Наукова думка, 1987. – 271 с.
55. Нога О. Іван Левинський : архітектор, підприємець, меценат / О. Нога. – Львів, «Центр Європи», 2009. – 192 с.

56. Новосьолов О.В. Архітектура сакральної Бойківщини XVII – початку XX ст. / О.В. Новосьолов, Т.З. Маланюк // Карпатський край. Наукові студії з історії, культури, туризму. – Івано-Франківськ. «Фоліант». – 2013. – Вип.3. – С. 41 – 49.
57. Новосьолов О.В. Туристична привабливість сакральних пам'яток Бойківщини / О.В. Новосьолов, Т.З. Маланюк // Туристична індустрія : сучасний стан та перспективи розвитку : матеріали VIII Міжнар. наук. – практ. конф. (19–20 вересня 2013 р. м. Луганськ). – Вип. 8. – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. – С.258–263.
58. Обозний В. В. Краєзнавча підготовка менеджерів туризму в умовах педагогічного університету: [монографія] / В. В. Обозний. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2007. – 204 с.
59. Петранівський В. Л. Туристичне краєзнавство : навч. посіб. / В. Л. Петранівський, М. Й. Рутинський / за ред. проф. Ф. Д. Заставного. – К. : Знання, 2006. – 575 с.
60. Прокопчук В. С. Шкільне краєзнавство. Навч. пос. / В. С. Прокопчук. – К.: Видавництво Кондор, 2011. – 338 с.
61. Памятники истории и культуры Украинской ССР. Каталог справочник. –К.: Наукова думка, 1987. – 520с.
62. Панкова Є. В. Туристичне краєзнавство : навч. пос. – 2-ге вид., перероб. та доповн. /Є. В. Панкова. – К. : Альтерпрес, 2007. – 352 с., іл.
63. Прибега Л.В. Дерев'яні храми Українських Карпат / Л. В. Прибега. – К.: Техніка, 2007. – 168 с.
64. Пам'ятки архітектури та містобудування України. Довідник Державного реєстру національного культурного надбання. / За ред. А. Мардера, та В. Вечерського. – К.: Техніка, 2000. – 664 с.
65. Пламенецька О. Фортеці і замки України / О. Пламенецька, В. Вечерський // Пам'ятки України. – 1996. – №2. – С. 13-25.
66. Попович М. В. Нарис історії культури України. / М. В. Попович. – К. «АркЕК», 1999. – 728 с.
67. Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей : Закон України від 21.09.1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 48. – С. 405.
68. Про культуру : Закон України від 14.12.2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 24. – С. 169.
69. Про музеї та музейну справу : Закон України від 29.06. 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 25. – С. 191.
70. Про охорону культурної спадщина : Закон України від 08.06.2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 39. – С. 333.
71. Правова охорона культурної спадщини. – К. : Інтерграфік, 2004. – 320 с.
72. Правова охорона культурної спадщини. Нормативна база. – К. : ХІК, 2006. – 576 с.
73. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 41. – С. 546.
74. Про природно-заповідний фонд України : Закон України від 16.06.1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 34. – С. 502.
75. Прибега Л. В. Міжнародна охорона історико-культурної спадщини / Л. В. Прибега // Праці центру пам'яткознавства. – К., 1992. – Вип. 1. – С. 40–52.
76. Рутинський М. Й. Замковий туризм в Україні : навч. пос. / М. Й Рутинський. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 432 с.
77. Рутинський М. Й. Туристичний комплекс Карпатського регіону України : навч. пос. / М. Й Рутинський, О. В. Стецюк . – Чернівці : Книги – ХХІ, 2008. – 440 с.
78. Тарас Я. Сакральна дерев'яна архітектура Українців Карпат: культурно-традиційний аспект. / Я.Тарас. – Львів: ІН НАНУ, 2007. – 640 с.
79. Тронько П. Т. Краєзнавство України : здобутки і проблеми (до, III з'їзду України Всеукраїнської спілки краєзнавців) / П. Т. Тронько – К. : Інститут історії України НАН України, 2003. – 125 с.
80. Тронько П. Родовід українського краєзнавства / П. Тронько // Краєзнавство. – 1993. – № 1. – С. 4–7.
81. Тронько П. Т. Українське краєзнавство в ХХ столітті (до 75-річчя всеукраїнської спілки краєзнавців). – К. : [б.в.]. – 85 с.
82. Украинские Карпаты. Культура / З. Е. Болтарович, О. М. Голубец, Ю. Г. Гошко, и др. – К :

Наук.думка, 1989. – 200 с.

83. Украинские Карпаты. Природа / О. М. Голубец, А. Н. Гаврусевич, И. К. Загайкевич, и др. – К : Наук.думка, 1988. – 208 с.

84. Украинские Карпаты. История / Ю. Ю. Сливка, Я. Д. Исаевич, В. И. Масловский, и др. – К : Наук.думка, 1989. – 264 с.

85. Уривалкін О. М. Историчне краєзнавство : навч. пос. / О. М. Уривалкін. – К. : КНТ, 2006. – 296 с.

86. Франко І. Етнографічна експедиція на Бойківщину // Франко І. Зібрання творів у 50-ти томах – Т. 36.– / І.Франко. К., 1982. – С. 68–99.

87. Чуйко О. Монастирі Галичини (середина XVI – початок XX століття) / О. Чуйко – Івано-Франківськ: Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2011. – 168 с.

Додаткова література

1. Александрович В. Найдавніші Львівські ікони кінця XIV – XV ст. / В. Александрович // Пам'ятки України історія та культура. - 2013. - № 8. – С. 2-9.

2. Архіви України про пам'ятки історії та культури // Історико-культурна спадщина України: проблеми дослідження та збереження. – К., 1998. – С. 108–120.

3. Береговська Р. Барочний кармелітський Благовіщенський костел у Більшівцях / Р. Береговська // Пам'ятки України історія та культура. - 2013. - № 6. – С. 40-43.

4. Будинок Корнякта (1580 р., Львів) // 100 найвідоміших шедеврів України / під заг. ред. М. Русяєвої. – К. : Автограф, 2004. – С. 317–321.

5. Бучацька ратуша (1751 р., Тернопільщина) // 100 найвідоміших шедеврів України / під заг. ред. М. Русяєвої. – К. : Автограф, 2004. – С. 387–390.

6. Гетьман В. Доля землі – твоя доля. Рекреаційно-гуманістична цінність об'єктів природної та культурної спадщини України / В. Гетьман // Освіта. – 2002. – 13–20 листоп. – С. 12.

7. Гетьманська столиця Глухів // Музеї України. – 2006. – № 6. – С. 14–15.

8. Гончарова К. Богоявленський собор / К. Гончарова // Пам'ятки України історія та культура. -2013. - № 1. – С.2-13.

9. Горін С. Монастирі Луцько-острозької єпархії: пожертви, поховання, книго друк / С. Горін // Пам'ятки України історія та культура. - 2013. - № 4. – С. 6-15.

10. Данилюк І. По красу і славу. Гетьманські столиці : [Чигирин, Суботів, Глухів] / І. Данилюк // Міжнародний туризм. – 2008. – № 6. – С. 128–130.

11. Державний реєстр національного культурного надбання: (пам'ятки історії, монументального мистецтва та археології) // Пам'ятки України. – 2000. – № 2. – С. 6–47.

12. Дідух В. Пантелеймонівський храм – перлина білокам'яного зодчества / В. Дідух // Пам'ятки України історія та культура. - 2013. - № 6. – С. 22-29.

13. Є в нас чудеса! : [Всеукр. акція «7 чудес України»] // Голос України. – 2011. – 3 груд. – С. 9

14. Ємелін С. Сім рукотворних чудес Криму : [«Херсонес Таврійський», Воронцовський палацово-парковий комплекс, Лвадія, Мангуп, Бахчисарайський палацовий комплекс, Нікітський ботанічний сад, Панорама] / С. Ємелін // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2007. – № 44. – С. 10–15.

15. Жолоб Г. Галицька Богородиця / Г. Жолоб // Пам'ятки України історія та культура. - 2013. - № 6. – С. 54-59.

16. Заремба С. З. Нариси з історії українського пам'яткознавства / С. З. Заремба ; Центр пам'яткознавства НАН України і Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури. – К., 2002. – 204 с.

17. Звід пам'яток історії та культури України : у 28 т. / НАН України, Ін-т історії України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології та ін. – К. : Українська енциклопедія, 1999. – Т. «Київ» : Кн. 1, ч. 1 : А-Л / відп. ред. П. Тронько. – 579 с.

18. Звід пам'яток історії та культури України : у 28 т. / НАН України, Ін-т історії України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології та ін. – К. : Українська енциклопедія, 1999. – Т. «Київ» : Кн. 1, ч. 2 : М-С / відп. ред. П. Тронько. – 589 с.

19. Изобразительное искусство и архитектурно-художественные памятники Украины. – К. : Мистецтво, 1969. – 16 с.

20. Каплиця Боїмів (1609–1611 рр., Львів) // 100 найвідоміших шедеврів України / під заг. ред. М. Русяєвої. – К. : Автограф, 2004. – С. 329–333.

21. Ключко Д. В. Моя Україна : альбом світлин / Дмитро Вікторович Ключко ; передм. Т. В. Компаніченка. – К. : Вища шк., 2009. – 239 с. : фото.

22. Король Данило Галицький у пам'ятках історії та культури: Краєзнавчий історико-культурологічний навчальний посібник / Автори-упорядники: Б. Гаврилів, І. Миронюк. – Івано-Франківськ: Вид-во «Плай» ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2009. – 180 с.
37. Нові дослідження пам'яток козацької доби в Україні : зб. наук. ст. / Наук.-дослід. центр «Часи козацькі», Укр. т-во охорони пам'яток історії та культури, Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПШК. – К., 2002. – 338 с. : іл. – (Бібліотечка «Часи козацькі»; вип.12).
38. Огнева О. Д. Культурно-історичні рекреаційні ресурси Волинської області / О. Д. Огнева, О. Є. Златогорський // Туристично-краєзнавчі дослідження. – К., 2002. – Вип. 4. – С. 61–66.
39. Оляніна С. Іконостас Богоявленського собору / С. Оляніна, Н. Світлична // Пам'ятки України історія та культура. -2013. - № 1. – С.24-31.
40. Пам'ятки Києва (За матеріалами «Зводу пам'яток історії та культури» м. Києва) : путівник / Київ. міська держ. адміністрація. – К., 1998. – 175 с.
41. Памятники градостроительства и архитектуры Украинской ССР : ил. справ.-каталог : в 4-х т. Т. 1 : Киев. Киевская область / ред. Ю. С. Асеев. – К. : Будівельник, 1983. – 401 с.
42. Пам'ятки архітектури і монументального мистецтва в світлі нових досліджень : тези наук. конф. Нац. заповідника «Софія Київська» / Держ. комітет України в справах містобудування та архітектури, Нац. заповідник «Софія Київська». – К., 1996. – 88 с.
43. Пам'ятки державного устрою та суспільного життя України // Історико-культурна спадщина України: проблеми дослідження та збереження. – К., 1998. – С. 181–189.
44. Пам'ятники Закарпаття : довідник-путівник. – Ужгород : Карпати, 1972. – 111 с.
45. Парацій В. Райський палацово-парковий комплекс / В. Парацій // Пам'ятки України історія та культура. - 2013. - № 5. – С. 56-61.
46. Питуляк М. В. Пам'ятки архітектури Тернопільщини як об'єкти туризму / М. В. Питуляк // Туристично-краєзнавчі дослідження / Федерація профспілок України, Ін-т туризму. – К. : ЧП Кармаліта, 1999. – Вип. 2. – С. 522–532.
47. Підгайці та Підгаєччина / упор. С. Колодницький. – Тернопіль : ТзОВ «Терно-граф», 2012. – 768 с.
4849. Положення про Державну службу з питань національної культурної спадщини // Офіційний вісник України. – 2006. – № 11. – С. 214–217.
50. Протт Л. Закони ЮНЕСКО щодо захисту та збереження культурної спадщини народів світу / Л. Протт // Повернення культурного надбання України: проблеми, завдання, перспективи. – К. : Абрис, 1977. – Вип. 10 : Матеріали наук.-практ. симпозіуму «Правові аспекти реституції культурних цінностей: теорія і практика» (Київ, груд. 1996 р.). – С. 18–33.
51. Ричков П. А. Архітектурно-мистецька спадщина князів Острозьких / П. А. Ричков, В. Д. Луцьк. – К. : Техніка, 2002. – 167 с. : іл. – (Національні святині України).
61. Тімець О. В. Краєзнавство і туризм / О. В. Тімець. – К. : Знання, 1999. – 120 с.
62. Троєльнікова Л. О. Кризь велич століть: еволюція художньо-освітнього простору України : монографія / Л. О. Троєльнікова ; М-во культури і туризму України, Нац. муз. акад. України. – К., 2006. – 442 с.
63. Туристсько-краєзнавча робота у вищому педагогічному навчальному закладі : організаційні та методичні аспекти / О. В. Тімець, В. С. Серебрій, Ю. А. Грабовський, А. Л. Шипко. – Умань : Візаві, 2006. – 237 с.
64. Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність : міжвід. зб. наук. пр. Вип. 1. – К. : Наук. думка, 1992. – 226 с.
65. Федунків З. Галицький замок / З. Федунків // Пам'ятки України історія та культура. - 2013. - № 6. – С. 44-53.
66. Чернецький Ю. О. Україна. Історія. Природа. Мистецтво / Юрій Олександрович Чернецький. – Х. : Клуб сімейного дозвілля, 2009. – 317 с.

Викладач:Маланюк Тарас Зіновійович